

Határozatok Tára

C-625/19. PPU. sz. ügy

XD

(a rechtbank Amsterdam [Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

A Bíróság ítélete (első tanács), 2019. december 12.

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – A 6. cikk (1) bekezdése – A »kibocsátó igazságügyi hatóság« fogalma – Szempontok – Valamely tagállam ügyészsége által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs”

- 1. Rendőrségi együttműködés – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló kerethatározat – A kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett »kibocsátó igazságügyi hatóság« fogalma – Valamely tagállam nem bírósági jellegű hatóságai, amelyek részt vesznek e tagállam büntető igazságszolgáltatásában – Bennfoglaltság – Az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szembeni bírósági felülvizsgálat lehetőségétől független minősülés
(A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 tanácsi kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése)*

(lásd: 30. pont)

- 2. Rendőrségi együttműködés – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló kerethatározat – Európai elfogatóparancs büntetőeljárás lefolytatása céljából történő kibocsátása – Valamely tagállam olyan nem bírósági jellegű hatóságára ruházott hatáskör, amely részt vesz e tagállam büntető igazságszolgáltatásában – A hatékony bírói jogvédelem követelményeinek tiszteletben tartása – Az európai elfogatóparancs kibocsátásához fűződő feltételek bírósági felülvizsgálatának előírására vonatkozó kötelezettség – Terjedelem
(A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584/IB kerethatározat)*

(lásd: 38–45., 52., 53., 56. pont és a rendelkező rész)

Összefoglalás

A Bíróság úgy véli, hogy a francia, a svéd és a belga ügyészségek megfelelnek az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó követelményeknek, továbbá tisztázza az elfogatóparanccsal érintett személyeket megillető bírói jogvédelem terjedelmét

A Bíróság a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás keretében, 2019. december 12-én kihirdetett Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie (lyoni és tours-i ügyészek) ítéletben (C-566/19 PPU és C-626/19 PPU), az Openbaar Ministerie (svéd ügyészség) ítéletben (C-625/19 PPU) és az Openbaar Ministerie (brüsszeli királyi ügyész) ítéletben (C-627/19 PPU) kiegészítette közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatát¹ az európai elfogatóparanccsról szóló 2002/584 kerethatározattal² kapcsolatban, és iránymutatással szolgált az európai elfogatóparancsot „kibocsátó igazságügyi hatóság” függetlenségére vonatkozó követelménnyel és az elfogatóparanccsal érintett személyeknek biztosítandó hatékony bírói jogvédelemre vonatkozó követelménnyel kapcsolatban.

Az alapügyekben az európai elfogatóparancsokat a francia (C-566/19. PPU. és C-626/19. PPU. sz. ügyek), a svéd (C-625/19. PPU. sz. ügy) és a belga (C-627/19. PPU. sz. ügy) ügyészség bocsátotta ki, az első három ügyben büntetőeljárás lefolytatása, az utolsó esetben pedig büntetés végrehajtása céljából. A végrehajtással kapcsolatban kérdés merült fel, amely különösen az egyes ügyészségek „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősülésétől függött.

Először is a Bíróság megvizsgálta, hogy a francia ügyészség jogállása kellő függetlenségi garanciát biztosít-e ahhoz, hogy európai elfogatóparancsokat bocsásson ki, és úgy ítélte meg, hogy igen.

Ennek megállapításához a Bíróság először is emlékeztetett arra, hogy a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalma magában foglalhatja a tagállamok azon hatóságait, amelyek bár nem bírók vagy bíróságok, részt vesznek a büntető igazságszolgáltatásban, és független módon járnak el. Ez utóbbi feltétel megköveteli a jogállásra és a szervezetre vonatkozó olyan szabályok fennállását, amelyek képesek biztosítani, hogy ez a hatóság az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében ne legyen kitéve azon kockázatnak, hogy alá legyen rendelve többek között a végrehajtó hatalom által adott egyedi rendelkezéseknek vagy utasításoknak.

Ami a francia ügyészeket illeti, a Bíróság szerint a benyújtott bizonyítékok elegendőek annak bizonyításához, hogy hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásának szükségességét és arányos jellegét – különösen a végrehajtó hatalomtól – függetlenül értékeljék, és hogy e hatáskört objektív módon gyakorolják, figyelembe véve valamennyi terhelő és mentő bizonyítékot. Függetlenségüket nem teszi kérdésessé az, hogy vádhatósági feladatokat látnak el, sem az, hogy az igazságügyi miniszter általános büntetőpolitikai utasításokat adhat, sem pedig az, hogy a feletteseik – akik maguk is az ügyészség tagjai – irányítása és ellenőrzése alatt állnak, tehát kötelesek eleget tenni ez utóbbiak utasításainak.

Másodszor, a Bíróság pontosította a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott azon követelményt, amely szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak, ha azt az igazságszolgáltatásban részt vevő, de bíróságnak nem minősülő hatóság hozza meg, a

¹ Lásd többek között: 2019. május 27-i OG és PI (lübecki és zwickau-i ügyészség) ítélet (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456); 2019. május 27-i PF (Litvánia főügyésze) ítélet (C-509/18, EU:C:2019:457); 2019. október 9-i NJ (bécsi ügyészség) ítélet (C-489/19 PPU, EU:C:2019:849).

² A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparanccsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.).

kibocsátó tagállamban olyan bírósági jogorvoslat tárgyát kell képeznie, amely megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek.

Elsősorban a Bíróság hangsúlyozta, hogy az ilyen bírósági jogorvoslati lehetőség fennállása nem feltétele annak, hogy a hatóság kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősüljön.

Másodsorban a Bíróság megjegyezte, hogy a tagállamok feladata annak biztosítása, hogy jogrendjeik hatékonyan garantálják a bírói jogvédelem megkövetelt szintjét, az általuk alkalmazott eljárási szabályok segítségével, amelyek jogrendszerenként eltérőek lehetnek. Márpedig az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szembeni külön jogorvoslati jog bevezetése csak egy a lehetőségek közül. Így a Bíróság megállapította, hogy a valamely más hatóság, nem pedig bíróság által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyt megillető hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények teljesülnek, amennyiben az elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, különösen pedig annak arányos jellege a kibocsátó tagállamban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

A jelen ügyben a francia és a svéd rendszer megfelel e követelményeknek, mivel a nemzeti eljárási szabályok lehetővé teszik annak megállapítását, hogy az ügyészség európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatának arányos jellege előzetes bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti, mégpedig a kibocsátással kvázi egyidejűleg, de a kibocsátást követően is. Konkrétan, az ilyen értékelést – a későbbiekben adott esetben az európai elfogatóparancs alapját képező – nemzeti határozatot hozó bíróság előzetesen elvégzi.

Arra az esetre, ha az ügyészség az európai elfogatóparancsot nem büntetőeljárás lefolytatása céljából, hanem egy jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából bocsátotta ki, a Bíróság kimondta, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények nem jelentik azt, hogy az ügyészség határozatával szemben külön jogorvoslati lehetőséget kellene előírni. A belga rendszer, amely nem ír elő ilyen jogorvoslati lehetőséget, megfelel tehát e követelményeknek is. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozta, hogy amikor az európai elfogatóparancs büntetés végrehajtására irányul, a bírósági felülvizsgálat az ezen elfogatóparancs alapjául szolgáló, végrehajtható ítélettel megvalósul. A végrehajtó igazságügyi hatóság ugyanis vélelmezheti, hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot olyan bírósági eljárás alapján hozták meg, amelyben garantálták a keresett személy alapvető jogainak védelmét. Egyébiránt ezen elfogatóparancs arányos jellege a kiszabott büntetésből is ered, mivel az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat előírja, hogy annak legalább négy hónap tartamú szabadságvesztés-büntetést vagy biztonsági intézkedést kell magában foglalnia.